

Український журнал нефрології та діалізу

Ukrainian Journal of Nephrology and Dialysis

3 (55) '2017

МАТЕРІАЛИ

«V З'ЇЗДУ НЕФРОЛОГІВ УКРАЇНИ»

м. Вінниця,
20-22 вересня 2017

ХРОНІЧНА ХВОРОБА НИРОК	9
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА НЕФРОЛОГІЯ	39
ГОСТРЕ ПОШКОДЖЕННЯ НИРОК	44
ХВОРОБИ СЕЧОВОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ	46
НИРКОВА ЗАМІСНА ТЕРАПІЯ	62
ІНФОРМАЦІЯ ДО ЧИТАЧІВ	98

Державна установа «Інститут нефрології Національної академії медичних наук України»
Національний нирковий фонд України

УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ НЕФРОЛОГІЇ ТА ДІАЛІЗУ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ, МЕДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№ 3 (55) 2017

Заснований 04.2004.

ВИХОДИТЬ 4 РАЗИ НА РІК

Головний редактор – М.О. Колесник
Заступник головного редактора – Н.М. Степанова

Редакційна колегія –	W. Couser R. Kredit F. P. Schena W. Schrier М.К. Алшинбаєв І.В. Багдасарова К.Я. Гуревич В.Є. Дряньська І.О. Дудар А.І. Дядик І.І. Лапчинська Ж.Д. Семидоцька О.В. Синяченко Н.А. Томліна	Редакційна рада –	Н.Г. Бичкова Г.М. Драннік О.В. Карпов Н.І. Козлюк Ф.І. Костєв В.М. Лісовий В.Г. Майданнік Г.Г. Нікуліна А.М. Романенко А.В. Руденко Н.О. Сайдакова І.І. Топчій Б.С. Шейман
-----------------------------	--	--------------------------	--

Засновники – Державна установа «Інститут нефрології Національної академії медичних наук України», Національний нирковий фонд України

Свідоцтво про державну реєстрацію: КВ № 21397-11197 ПР від 25.01.2015 р.

Журнал внесено до переліку наукових фахових видань України (Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.10.2015 № 1021)

Журнал реферується та індексується у міжнародних наукометричних базах даних:

- Реферативна база даних Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського;
- Російський індекс наукового цитування (РІНЦ) на базі наукової електронної бібліотеки (eLIBRARY.RU);
- Index Copernicus;
- Directory of Research Journal Indexing (DRJI);
- Google Scholar.

Видається за наукової підтримки Державної установи «Інститут нефрології Національної академії медичних наук України»

Рекомендовано до друку організаційним комітетом конференції

Наклад 500 прим.

Адреса редакції: вул. Дегтярівська 17 В., м. Київ, 04050;
тел. 225 93 86; тел./факс: 225 93 87; e-mail: ukrjnd@yandex.ua

Здано в набір 30.08.2017. **Підписано до друку** 04.09.2017
Формат паперу 64×90 1/8. Гарнітура НьютонС. Ум. друк. арк. 9,75. Замовлення № 040917

Друк ТОВ «Поліграф плюс»

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
№ 5041 (серія ДК) від 26.01.2016 р.
03062, вул. Туполева, 8, Київ, тел./факс: (044) 502-39-78
e-mail: office@poligraph-plus.kiev.ua

Матеріали друкуються мовою оригіналу (українською, російською або англійською).

За зміст рекламної інформації відповідальність несе рекламодавець.

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.

За зміст, оформлення і орфографію надісланих матеріалів редакція та оргкомітет конференції відповідальність не несуть.
Передрук публікацій здійснювати тільки за згодою редакції.

*State Institution «Institute of Nephrology of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine»
National kidney foundation of Ukraine*

UKRAINIAN JOURNAL OF NEPHROLOGY AND DIALYSIS

PRACTICAL, SCIENTIFIC, MEDICAL JOURNAL

№ 3 (55) 2017

founded in 04.2004

PUBLISHED 4 TIMES A YEAR

Editor-in-chief – M. Kolesnyk

Deputy Editor – N. Stepanova

Editorial Board –

W. Couser
R. Kredit
F.P. Schena
W. Schrier
M. Alshynbayev
I. Bagdasarova
K. Gurevich
V. Driyanska
I. Dudar
A. Djadyk
I. Lapchinskaja
Zh. Semidockaja
O. Sinjachenko
N. Tomilina

Editorial Council –

N. Bychkova
G. Drannyk
O. Karpov
N. Kozlyuk
F. Kostev
V. Lisovyi
V. Maydannik
G. Nikulina
A. Romanenko
A. Rudenko
N. Saydakova
I. Topchiy
B. Sheyman

Founders – State Institution «Institute of Nephrology of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine»,
National Kidney foundation of Ukraine

Certificate of registration: KB № 21397-11197 PIP from 01/25/2015

The Journal added to the List of scientific professional editions of Ukraine (Ministry of Education and Science of Ukraine of 07.10.2015 № 1021)

Abstracting systems and journal databases:

- Bibliographic Database of the National Library of Ukraine Vernadsky;
- Russian Science Citation Index (RINTS) Based on Scientific Electronic Library (eLIBRARY.RU);
- Index Copernicus;
- Directory of Research Journal Indexing (DRJI);
- Google Scholar.

Published by scientific support of State Institution «Institute of Nephrology of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine»

Recommended for publication by conference committee

Edition 500 copies

Adress:

Degtiarivska str.17V, Kyiv, 04050
e-mail: ukrjnd@yandex.ua, tel. 225 93 86; tel/fax: 225 93 87;

Put in a set 30.08.2017. **Signed to print** 04.09.2017.

Paper size 64x90 1/8. Headset NewtonC. conventionally printed sheets 9,75. Order № 040917

Print Ltd «Poligraf plus»

Certificate of registration in the state register of subjects of publishing

№5041 (series DK) from 26.01.2016
03062, Tupoleva str., 8, Kyiv, tel/ fax: (044) 502-39-78
e-mail: office@poligraph-plus.kiev.ua

Materials are published in original language
(Ukrainian, Russian or English).

For the accuracy and spelling of the advertising information the responsibility is on the advertiser.

Editorial office not always agrees with the authors.

For the content, registration and spelling of the submitted materials, the editorial staff and the organizing committee of the conference are not responsible.

Reprint of the publications is possible to carry out only for the agreement of editorial office

ХВОРОБИ СЕЧОВОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ

© Безрук В.В., Андрійчук Т.П., Безрук Т.О., Первозванська О.І., 2017

УДК: 616.61-022.7-036.1-08:615.33.015.8

БЕЗРУК В.В.¹, АНДРІЙЧУК Т.П.², БЕЗРУК Т.О.¹, ПЕРВОЗВАНСЬКА О.І.²

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ КЛІНІЧНИХ ПРОТОКОЛІВ ПО НАДАННЮ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ З НЕФРОЛОГІЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

V.V.BEZRUK¹, T.P.ANDRIYCHUK², T.O.BEZRUK¹, O.I.PERVOZVANSKA²

THE EFFECTIVENESS OF THE IMPLEMENTATION OF PROTOCOLS NEPHROLOGY MEDICAL CARE TO CHILDREN AT REGIONAL LEVEL

ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці¹
КМУ «Міська дитяча клінічна лікарня», м. Чернівці²

HSEI Ukraine «Bukovinian State Medical University» (Chernivtsi)¹
Municipal medical institution «City children's clinical hospital» (Chernivtsi)²

Ключові слова: захворювання сечової системи, протокол медичної допомоги, діти.

Key words: diseases of the urinary system, the Protocol of medical care, children's.

Резюме. *Болезни почек и мочевых путей являются важными индикаторами состояния здоровья детского населения.*

Цель. Анализ эффективности внедрения клинических протоколов по оказанию медицинской помощи детям с нефрологическими заболеваниями в регионе.

Материалы и методы. Материалом для данного исследования является отчетная документация о состоянии нефрологической помощи детскому населению Черновицкой области за период 2013–2016 гг., и данные Центра медицинской статистики Министерства здравоохранения Украины.

Результаты и обсуждение. Проанализированы основные показатели работы детской нефрологической службы в Черновицкой области за 2013–2016 гг. Внедрение локальных протоколов и клинических маршрутов пациентов с нефрологической патологией в лечебных учреждениях Черновицкой области, а в дальнейшем – общих согласованных локальных протоколов и клинических маршрутов пациентов, положительно повлияли на качество нефрологической помощи в регионе.

Выводы. Внедрение общих согласованных локальных протоколов и клинических маршрутов пациентов детского возраста нефрологической патологией в лечебных учреждениях Черновицкой области позволит улучшить качество медицинской помощи на всех этапах, соблюдая стандарты по оказанию специализированной медицинской помощи.

Summary. *The incidence of kidney disease and urinary tract are important indicators of the health status of the child population.*

The objective. Analysis of the effectiveness of the implementation of protocols Nephrology medical care to children in region.

Materials and methods. The material for this study is reporting documentation about the condition of the nephrological service care for children's population of the Chernivtsi region in 2013–2016 and the data of The Center of medical statistics of Ministry of Health of Ukraine.

Results and discussion. Analyzes the main indicators of child nephrology service in Chernivtsi region. The introduction of local protocols and clinical trials of patients with nephrological diseases in medical institutions of Chernivtsi region, and further - the general agreed local protocols and clinical routes of patients, positively influenced the quality of nephrological care in the region.

Conclusion. The introduction of general agreed local protocols and clinical trails pediatric patients Nephrology pathology in medical institutions of Chernivtsi region have improved the quality of care at all stages, respecting the standards for the provision of specialized medical care.

Безрук Володимир Володимирович

vladimirbezruk@gmail.com

ВСТУП. Якість медичного обслуговування є одним із основних оціночних критеріїв ефективності діяльності галузі. Впровадження медико-технологічних документів, розроблених на основі медичних втручань та технологій з доведеною ефективністю, як на галузевому, так і на регіональному рівнях — одним із ефективних заходів щодо підвищення якості надання медичної допомоги населенню [7-9].

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ. Проаналізувати ефективність впровадження клінічних протоколів по наданню медичної допомоги дітям з нефрологічними хворобами в Чернівецькій області.

МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ. Вивчено офіційні статистичні дані (звітна документація про стан надання нефрологічної допомоги дітям Чернівецької області за період 2013 - 2016 рр. [5, 6], та дані Центру медичної статистики МОЗ України [10, 11]; при обробці використано інформаційно-аналітичний, статистичний методи.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ. Аналізуючи результати впровадження локальних клінічних протоколів медичної допомоги в лікувальних закладах охорони здоров'я м. Чернівці та Чернівецької області, можна стверджувати про їх позитивний результат [1], у той же час наявні адміністративно-територіальні особливості стану здоров'я дитячого населення Чернівецької області формують регіональні особливості потреб у медичній допомозі та «спонукають» до вдосконалення системи медичної нефрологічної допомоги — здійснення заходів, спрямованих на «регіоналізацію» системи надання нефрологічної допомоги з метою покращення якості із забезпеченням дотримання загальнодержавних принципів рівності і доступності медичної (нефрологічної) допомоги на регіональному рівні (рис.) [2-4].

Наказ Департаменту охорони здоров'я Чернівецької обласної державної адміністрації «Про впровадження спільних узгоджених локальних протоколів надання медичної допомоги дітям з нефрологічною патологією у лікувально-профілактичних закладах Чернівецької області» за № 124 від 06.03.2017 р. базується на основні обґрунтування концептуальних підходів до створення та оцінці ефективності запровадження окремих елементів регіональної моделі надання спеціалізованої нефрологічної допомоги дітям за умов реалізації політики децентралізації державного управління в Україні: формування єдиної демографічної, соціально-економічної, медичної, територіальної основи; розробка системи наукових принципів; удосконалення регіональної матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, що надають спеціалізовану нефрологічну допомогу; удосконалення системи управління та фінансування шляхом стратегічного планування; партнерства та співпраці з науково-педагогічним складом ВНМЗ III-IV рівня акредитації; «постійного діалогу» між органами державної і місцевої влади, керівниками закладів охорони здоров'я.

ВИСНОВКИ:

1. Впровадження та вдосконалення медико-технологічних документів, що ґрунтуються на принципах доказової медицини, в практичну діяльність закладів охорони здоров'я, з урахуванням особливостей та потреб регіону, є дієвим механізмом управління якістю, дозволяє забезпечити дотримання загальнодержавних принципів рівності і доступності медичної допомоги та відповідає запитам сьогодення щодо реалізації політики децентралізації державного управління в Україні.
2. Впровадження спільних узгоджених локальних протоколів та клінічних маршрутів пацієнтів з нефрологічною патологією дозволяє оптимізувати ресурсне та матеріально-технічне забезпечення мережі закладів охорони здоров'я на регіональному рівні з урахуванням адміністративно-територіальних особливостей і потреб населення регіону, покращить рівень задоволеності пацієнтів наданими послугами у закладах охорони здоров'я Чернівецької області.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Безрук В. В. Результати та ефективність впровадження локальних клінічних протоколів з надання медичної допомоги дітям та підліткам з нефрологічними захворюваннями у Чернівецькій області / В. В. Безрук, Т. П. Андрійчук, О. І. Первозванська // Укр. журн. нефрології та діалізу. — 2015. — №3 (47). — С. 3-6.
2. Безрук В. В. Організаційна модель підвищення якості надання нефрологічної допомоги дитячому населенню на регіональному рівні. — Інформаційний лист / В. В. Безрук, Т. О. Безрук, О. В. Макарова, С. В. Юрнюк // Інформаційний лист, №233. — 2016. — Київ: Укрпатентінформ, 2016 — 4с.
3. Безрук В. В. Регіональний мікробіологічний моніторинг збудників інфекції сечової системи у дітей (на прикладі Чернівецької області). — Методичні рекомендації / В. В. Безрук, О. В. Бліндер, Т. О. Безрук, О. О. Бліндер // Методичні рекомендації, №88.16/149.16. — 2016. — Київ: Укрпатентінформ, 2016 — 21с.
4. Безрук В. В. Регіональні особливості етіологічної структури та антибіотикорезистентності збудників інфекцій сечової системи серед дитячого населення. — Інформаційний лист / В. В. Безрук, Т. О. Безрук, О. О. Бліндер, О. В. Бліндер // Інформаційний лист, №172. — 2016. — Київ: Укрпатентінформ, 2016 — 4с.
5. Основні показники діяльності педіатричної служби в Чернівецькій області: [статист.-аналіт. дов. 2012–2014 рр.]. — Чернівці, 2015. — 353 с.

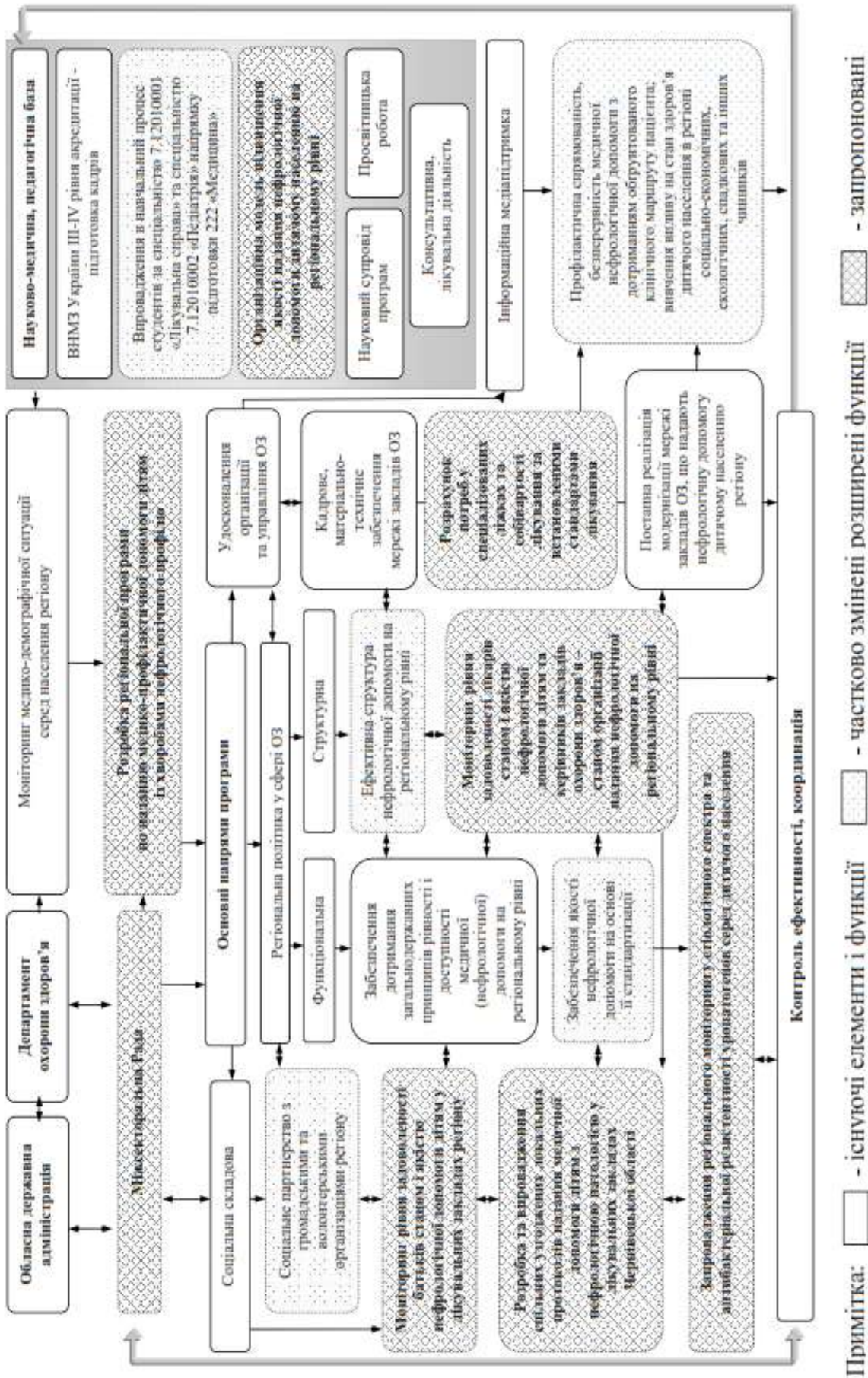

Рис. Концептуальна функціонально-організаційна модель надання спеціалізованої нефрологічної допомоги дитячому населенню із хворобами сечовидільної системи на регіональному рівні

6. Основні показники діяльності педіатричної служби в Чернівецькій області: [статист.-аналіт. дов. 2014–2016 рр.]. – Чернівці, 2017. – 354 с.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 02 лютого 2011р. № 389 «Про затвердження Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/389-2011-п> (19.06.17). – Назва з екрану.
8. Про затвердження Концепції управління якістю медичної допомоги у галузі охорони здоров'я в Україні на період до 2020 року. Наказ МОЗ України від 01.08.2011р. №454. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua/view.php?id=12655> (19.06.17). – Назва з екрану.
9. Про затвердження Методичних рекомендацій «Уніфікована методика розробки індекторів якості медичної допомоги». Наказ МОЗ та АМН України від 11.03.2011 №141/21. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MOZ13158.html (19.06.17). – Назва з екрану.
10. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2013 рік / за ред. О. С. Мусія. – К., 2014. – 201 с.
11. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2015 рік / за ред. Шафранського В.В.; МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». – Київ, 2016. – 452 с.

Надійшла до редакції 20.07.2017

Прийнята до друку 15.08.2017